

Bánhegyi Réka

**Együtműködés a felügyeleti hatóság és a felügyelt intézmények
könyvvizsgálói között – az MNB előadása a hitelintézeti szektorra
vonatkozóan**

II. szekció

2016.09.08. (csütörtök)

16:10 – 16:50

Az Audit Rendelethez készített EU szintű konzultáció résztvevői egyetértettek abban, hogy a felügyeleti hatóságoknak szükségük van munkájuk során a könyvvizsgálók által gyűjtött tudásra. Ugyanakkor a felügyeleti hatóságok is segíthetik a könyvvizsgálók munkáját az egyes intézményekre illetve a szektorra vonatkozó információk átadásával. A felügyeleti hatóság és a könyvvizsgálók közötti kommunikáció fő célja, hogy a szektor szereplői közötti információáramlás megvalósításával javítsa a felügyeleti munka hatékonyságát és így elősegítse többek között a pénzügyi stabilitást és a hitelintézeti szektor megfelelő működését.

A felek közötti kommunikációnak két, a vonatkozó jogszabályokban részletesen definiált típusa van: a rendszeres információcsere (CRD 57. cikk, Audit Rendelet 12. cikk (2) bekezdés, Hpt. 261. §, 263. §, 264. §) és a felügyeleti hatóság részére történő haladéktalan jelentési kötelezettség (CRD 63. cikk, Hpt. 261. §). Fontos tudnivaló továbbá, hogy az információátadás során a könyvvizsgáló felmentést kap a titoktartási kötelezettség alól (CRD 63. cikk, Kamarai törvény 67. § (1a) bekezdés).

Az EBA 2014. végén kérdőíves formában, 31 EEA tagországban felmérte a nemzeti felügyeleti hatóságok és a könyvvizsgálók közötti kommunikáció gyakorlatát, amely minden ország esetében létezik, és az országok többségében hasonló a kommunikáció gyakoriságát, a megosztott információ tartalmát és formáját illetően. Így a legtöbb országban a felügyeleti hatóság kézhez kapja a könyvvizsgáló jelentését a felügyelt intézmény éves beszámolójáról, de az országok többségében a könyvvizsgálat során készített egyéb jelentéseket is, ilyen például az intézmény vezetőségével vagy audit bizottságával való kommunikáció, a belső kontrollokról vagy a FINREP/COREP-ről készült jelentés, illetve a nemzeti hatáskörben előírt jelentés. A magyar gyakorlat sem tér el jelentősen a többi országtól, itt nemzeti hatáskörben lett előírva a külön könyvvizsgálói jelentés készítése, és jellemző, hogy a felügyeleti vizsgálatok előtt a felügyeleti hatóság felkéri a könyvvizsgálót egy szóbeli interjúra, amely a vizsgálatra való felkészülést segíti elő.

A párbeszéd minőségén lehet még javítani. A többségi gyakorlattal ellentétben ugyanis Magyarországon a könyvvizsgálók ritkán kezdeményeznek konzultációt az MNB-vel például az intézmény könyvvizsgálatára hatással lévő lényeges kockázatokról, illetve a szektort érintő fontos témákról (pl. tematikus vizsgálatok eredményei, jogszabályi változások), kivétel, hogy a felügyeleti hatóság írásos visszajelzést ad a könyvvizsgálónak a külön könyvvizsgálói jelentés minőségéről, és erről szektorszinten is előadást tart. Másik oldalról a könyvvizsgáló által átadott információk kevésbé alkalmasak a felügyelés során történő hasznosításra, ugyanis többnyire leíró jellegűek vagy korlátozott bizonyosságon alapulnak, a belső kontrollok területén feltárt hiányosságokról általában nem ír a könyvvizsgáló, a vezetői levél, illetve egyéb, a vezetés felé történő kommunikáció tartalmát nem ismerteti. A könyvvizsgálói interjú esetében probléma, hogy sokszor a titoktartásra hivatkozva nem kap a felügyeleti hatóság érdemi választ.

A felmerült problémákra válaszként az MNB lehetségesnek tartja, hogy az EBA 2016/05. számú iránymutatása (a felügyeleti hatóságok és a felügyelt intézmények könyvvizsgálói közötti kommunikációról) alapján induljon meg a kommunikáció javítása a felek között.